

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om acceleration av industriell kapacitet och avkarbonisering i strategiska sektorer, COM (2026) 100

Regelrådet har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade förslag. Regelrådet har i uppgift att bistå regelgivare, om dessa begär det, med att granska konsekvensutredningar till förslag från Europeiska unionen som bedöms få stor påverkan för företag i Sverige och lämna råd om vad en svensk konsekvensutredning bör innehålla. Regelrådet har därför översiktligt granskat EU-kommissionens konsekvensutredning, SWD (2026) 71 final, liksom Regeringskansliets faktagrunder 2025/26:88 och själva författningsförslaget, COM (2026) 100 final

Kommissionens motivering och innehåll i förslaget

Lagstiftningsförslaget syftar till att stärka EU:s långsiktiga ekonomiska resiliens, välbefinnande och strategiska oberoende genom att stödja industriproduktionen och påskynda avkarboniseringen med särskilt fokus på energiintensiva industrier, nettonollteknik och fordonsindustrin. De föreslagna bestämmelserna avser bland annat att förenkla tillståndsprocesser, öka efterfrågan på europeiska koldioxidsnåla industriprodukter och nettonollteknik samt underlätta utvecklingen av geografiska industrikluster i s.k. accelerationsområden.

Medlemsstaterna ska utse en behörig myndighet som ska samordna alla nödvändiga tillståndsförfaranden för ett projekt, baserat på en enda ansökan, och inom föreskrivna tidsfrister. Det föreslås krav på unionsursprung och lågt koldioxidsavtryck för vissa produkter och tjänster från strategiska sektorer i samband med offentlig upphandling och offentligt stöd. Exempelvis ska minst 25 procent av den totala volym stål som används i byggnader, infrastruktur och motorfordon för civila ändamål vara koldioxidsnåla. Utsläpp och alla andra uppgifter som används för beräkningen av växthusgasintensiteten ska verifieras av ackrediterade kontrollörer och det föreslås en särskild märkning. Det föreslås bestämmelser om att upphandlande myndigheter ska utesluta anbud som lämnats av ekonomiska aktörer som ägs eller kontrolleras av en enhet som är etablerad i tredjeländer som inte har ingått ett avtal med unionen. Det föreslås vidare begränsningar för utländska direktinvesteringar. Exempelvis måste investeringar som uppgår till ett värde av mer än 100 miljoner euro i specificerade strategiska tillverkningssektorer, om mer än 40 % av den globala tillverkningskapaciteten innehas av det tredjeländ där den utländska investeraren är medborgare eller driver företag, inte genomföras om de inte uttryckligen har godkänts av en särskilt utsedd investeringsmyndighet i den aktuella medlemsstaten eller EU-kommissionen.

Kommissionen föreslås ge omfattande befogenheter i form av delegerade akter för flera områden i förordningsförslaget.

Konsekvenser för företag

Kommissionen anger att förslagen kommer att öka efterfrågan på europeiska koldioxidsnåla industriprodukter och batterier, solceller och fordonskomponenter. Bruttoförädlingsvärdet väntas öka med cirka 445 miljoner euro för cementindustrin och 241 miljoner euro för stål- och aluminiumsektorn 2030. Hela värdekedjan för elfordon, inklusive mellanliggande insatsvaror, beräknas se en ökning av mervärdet med omkring 10,5 miljarder euro. Tillverkningsindustrin förväntas att dra nytta av tids- och kostnadsbesparingar genom bestämmelserna om digitala tillståndsförfaranden, potentiellt upp till 240 miljoner euro. Den ökade takten för avkarbonisering uppskattas minska växthusgasutsläppen med drygt 30 miljoner ton koldioxidkvivalenter enbart under 2030, vilket motsvarar ungefär 3 058 miljoner euro i besparingar.

Å andra sidan anges förslaget leda till högre produktionskostnader. Anpassningskostnader för tillverkare av fordonskomponenter uppskattas leda till en förlust av bruttoförelägningsvärde på 291 miljoner euro och byggindustrin kan se en motsvarande förlust på 691 miljoner euro. Byggekostnaden för en byggnad förväntas stiga med 0,45 procent på grund av användning av koldioxidsnåla produkter som stål, aluminium och cement. Kraven på tillverkning i EU för solceller och batterier kommer vidare leda till kostnadsökningar för konsumenter, uppskattningsvis 685 miljoner euro för solceller och 2 338 miljoner euro för batterienergilagringssystem/elfordon. Företag anges vidare komma att drabbas av återkommande administrativa kostnader, främst för efterlevnad av bestämmelserna om pionjärmarknader, på sammanlagt omkring 1,2 miljoner euro. Merkostnader förväntas minska på medellång sikt, eftersom produktionskostnaderna blir lägre till följd av stordriftsfördelar och kostnadsparitet nås med koldioxidintensiva produkter. Det anges även att potentiella negativa reaktioner från vissa handelspartner skulle kunna leda till konkurrensutmaningar för EU:s industri på globala marknader.

Regelrådets bedömning

Regelrådet noterar att departementet i sin faktagromemoria uttrycker tveksamhet kring flera av de föreslagna kraven i kommissionens förslag till förordning och ser behov av vidare analyser. Regelrådet noterar att Implementeringsrådet lämnat underlag och mer detaljerade analyser till regeringen inför förhandlingarna om rättsakten efter inhämtande av synpunkter från branschorganisationer. Regelrådet konstaterar att kommissionens förslag till förordning innehåller en mängd nya krav som medför genomgripande ändrade förutsättningar för många olika företag. Kommissionen har gjort en omfattande konsekvensutredning som omfattar beräkningar och uppskattningar av kostnader och nyttor för företag och andra på aggregerad nivå. Det går emellertid inte av denna uttyda hur de föreslagna kraven skulle påverka svenska företag. Det skulle därför behövas en preliminär kompletterande nationell konsekvensutredning som innehåller kartläggning och analys av effekter på den svenska marknaden. En sådan kartläggning bör innehålla redovisning av antal företag inom berörda sektorer och branscher, kostnadsuppskattningar anpassade till svenska förhållanden samt förväntad påverkan på svenska företags konkurrenssituation i ett europeiskt och globalt perspektiv. Den preliminära nationella konsekvensutredningen bör ligga till grund för förhandlingarna och uppdateras under förhandlingarnas lopp.

Avslutningsvis noterar Regelrådet att kommissionens förslag publicerades den 4 mars 2026 och att förhandlingarna enligt faktagromemorian inleddes i rådsarbetsgruppen redan den 16 mars. Faktagromemorian är daterad den 10 april. Förslaget remitterades den 9 april med sista svarsdatum den 28 maj. Tidslinjen i kombination med förslagets omfattning och

komplexitet är bekymmersam. Regelrådet anser som princip att förhandlingar i rådet bör inledas först när medlemsstaterna har haft tillräckligt med tid för nationella samråd och analyser om det inte finns mycket särskilda skäl att frångå detta. Regelrådet ser inte sådana skäl i detta ärende.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 27 maj 2026.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Martin Mörman och Roland Sigbladh.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande